

# Arbeidsplan 2023

**Administrasjonens utkast utarbeidet** 6. desember 2022

**Behandlet samarbeidsgruppe**

**Behandlet styret**

**Vedtatt**

**Revidert**

## Om arbeidsplanen for 2023

Arbeidsplanen gir en oversikt over Friluftsrådets viktigste og planlagte oppgaver for kommende år. Det er tatt med løpende oppgaver og spesielle satsinger og prosjekt for året. Planen er delt inn etter våre viktigste fagområder, men mange oppgaver går på tvers av flere av disse.

### Aktivitet styres av tilskudd

Friluftsrådet finansieres av medlemskommunene med kr 9,61 per innbygger – totalt 1,1 mill (alle tall er fra 2022-budsjett). Øvrige inntekter er tilskudd på 9,3 mill. fra stat, fylkeskommune og andre private og offentlige tilskuddsytere. I tillegg bidrar Handelsstandens Miljøfond med 24 mill til rydding av marint avfall. Tilskuddene er i stor grad bundet til gjennomføring av spesifikke prosjekt og prosjekttilskuddene styrer i stor grad våre arbeidsoppgaver. Gjennomføring av spesifikke prosjekt avhenger av at tilskudd blir innvilget det kommende året og denne planen er basert på prognoser for tilskudd.

### Ny organisasjonsform og utøvelse av eierrollen

Overgang til ny organisasjonsform innebærer nye rutiner for kommunikasjon med eierkommunene og det må sikres god faglig dialog og legges til rette for god utøvelse av eierrollen. Det er satt mål om å få utarbeidet ny 5-årsstrategi, en plan for kommunikasjonsarbeid og en revisjon av Stikk UT!-strategien i 2023 og disse prosessene må gjennomføres i et best mulig samarbeid mellom eiere og ansatte.

### Andre hovedsatsinger i 2023

De løpende oppgavene er mange og videreføres i stor grad i 2023. Rydd Norge-prosjektet går inn i sitt 3. år og vil fortsatt kreve mye arbeidskapasitet. Stikk UT! er vår største merkevare og landets største turregistrering. Stikk UT! driftes og utvikles i stadig tettere samarbeid med Sunnmøre Friluftsråd. Det er satt mål om å øke innsatsen for barn og unges friluftsliv og spesielt Læring i friluft (skole og barnehage). Plan for friluftslivets ferdselsårer er også forventet å ha stor aktivitet i 2023. Bærekraft er et gjennomgående tema som følges opp etter egen strategi for dette.

# Friluftsliv for alle – hele året!

UTKAST

# Innhold

|                                                               |    |
|---------------------------------------------------------------|----|
| Om arbeidsplanen for 2023 .....                               | 1  |
| Innhold .....                                                 | 3  |
| 1. Styring, plan og økonomi .....                             | 4  |
| 2. Samarbeid og kommunikasjon .....                           | 4  |
| 3. Bærekraftig friluftsliv .....                              | 5  |
| 4. Stikk UT! .....                                            | 5  |
| 4.1. Gjennomføre Stikk UT! i tråd med rutiner og planer ..... | 5  |
| 4.2. App og nettside .....                                    | 6  |
| 4.3. Økonomi .....                                            | 6  |
| 4.4. Stikk UT! Bedrift .....                                  | 6  |
| 4.5. Stikk UT! Ski .....                                      | 6  |
| 4.6. Stikk UT! Sammen .....                                   | 6  |
| 4.7. Videreutvikle Stikk UT! .....                            | 6  |
| 5. Friluftsliv for barn og unge .....                         | 7  |
| 5.1. Friluftsskoler .....                                     | 7  |
| 5.2. Læring i Friluft .....                                   | 7  |
| 6. Friluftsliv for ALLE .....                                 | 8  |
| 6.1. Flerkulturelle og innvandrere .....                      | 8  |
| 6.2. Aktiv på dagtid .....                                    | 8  |
| 6.3. Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne .....      | 8  |
| 6.4. Festivaler og stands .....                               | 8  |
| 6.5. Diverse aktivitetstiltak – Andre .....                   | 8  |
| 7. Marin forsøpling .....                                     | 9  |
| 7.1. Strandrydding .....                                      | 9  |
| 7.2. Nettverk Marin Forsøpling Møre og Romsdal .....          | 9  |
| 7.3. Rydd Norge .....                                         | 9  |
| 8. Skjærgårdstjenesten .....                                  | 9  |
| 9. Areal - plan, sikring og tilrettelegging .....             | 10 |
| 9.1. Statlig sikring .....                                    | 10 |
| 9.2. Tilrettelegging .....                                    | 10 |
| 9.3. Arealforvaltning .....                                   | 10 |
| 9.4. Kartlegging og verdsetting av friluftsområder .....      | 10 |
| 9.5. Plan for friluftslivets ferdselsårer .....               | 10 |
| 9.6. Turskiltprosjekt .....                                   | 10 |
| 9.7. Julneset .....                                           | 10 |
| 9.8. Dagsturhytter .....                                      | 10 |

## 1. Styring, plan og økonomi

|                    |                  |                   |            |                      |            |
|--------------------|------------------|-------------------|------------|----------------------|------------|
| <b>Prosjektnr:</b> | <b>100 Admin</b> | <b>Fagansvar:</b> | <b>Ola</b> | <b>Est. årsverk:</b> | <b>0,6</b> |
|--------------------|------------------|-------------------|------------|----------------------|------------|

FNR skal driftes i tråd med samarbeidsavtale og føringer fra representantskapsmøtet og styret. FNR skal ha planer og rutiner som sikrer god drift og legger til rette for god utøvelse av eierrollen.

| Resultatmål                                                                                                                                                                                         | Ansvar | Frist | Status |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|--------|
| Tiltak                                                                                                                                                                                              |        |       |        |
| <b>1.1. Representantskapsmøte</b> - Avholde representantskapsmøte ihht. samarbeidsavtale.                                                                                                           |        |       |        |
| <b>1.2. Styret</b> - Legge til rette for at styret kan arbeide godt og i tråd med vedtekter og føringer fra representantskapsmøtet. Avholde 2-3 styremøter, etter møteplan og AU-møter etter behov. |        |       |        |
| <b>1.3. Samarbeidsgruppe</b> - Etablere samarbeidsgruppe og definere dennes rolle, oppgaver og rutiner.                                                                                             |        |       |        |
| <b>1.4. Planer og drift</b> – Utarbeide, vedlikeholde og etterleve planverk som KO.                                                                                                                 |        |       |        |
| Lage arbeidsplan for 2023 og følge opp arbeidsplanen jevnlig.                                                                                                                                       |        |       |        |
| Datoer for gjennomgang 15.5. - 4.9. - 6.11.                                                                                                                                                         |        |       |        |
| Utarbeide 5-årsstrategi (2024 – 2028).                                                                                                                                                              |        |       |        |
| Gjennomføre strategisk arbeid for kommunikasjon (ny) og Stikk UT! (revisjon).                                                                                                                       |        |       |        |
| Etablere rutine for anbud, innsyn og annet som følger av ny organisasjonsform.                                                                                                                      |        |       |        |
| <b>1.5. Økonomi</b> – Sikre økonomisk grunnlag for drift og forsvarlig økonomistyring.                                                                                                              |        |       |        |
| Utarbeide budsjett og revidere etter 1. søknadsrunde.                                                                                                                                               |        |       |        |
| Føre regnskap i samarbeid med regnskapsfører.                                                                                                                                                       |        |       |        |
| Rapportere økonomistatus til styret og ansatte jevnlig.                                                                                                                                             |        |       |        |
| <b>1.6. HMS</b> – Sikre at HMS ivaretas for kontorarbeidsplass og utendørs aktivitet ihht. rutiner.                                                                                                 |        |       |        |
| Gjennomgå HMS-rutiner årlig med øvelse.                                                                                                                                                             |        |       |        |
| <b>1.7. Arbeidsmiljø</b> - Være en god og forutsigbar arbeidsplass som sikrer godt arbeidsmiljø, godt samarbeid og utvikling av samlet kompetanse.                                                  |        |       |        |
| Gjennomføre medarbeidersamtaler.                                                                                                                                                                    |        |       |        |

## 2. Samarbeid og kommunikasjon

|                    |                  |                   |                 |                      |            |
|--------------------|------------------|-------------------|-----------------|----------------------|------------|
| <b>Prosjektnr:</b> | <b>100 Admin</b> | <b>Fagansvar:</b> | <b>Ola/alle</b> | <b>Est. årsverk:</b> | <b>0,2</b> |
|--------------------|------------------|-------------------|-----------------|----------------------|------------|

FNR skal være et kompetansesenter innen friluftsliv og drive innovasjon og utviklingsarbeid innen fagfeltet for hele regionen. FNR skal være en best mulig ressurs for våre eiere og være synlig i samfunnsdebatter og samarbeide med nasjonale, regionale og lokale etater og organisasjoner.

| Resultatmål                                                                                                                                | Ansvar                 | Frist | Status |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------|--------|
| Tiltak                                                                                                                                     |                        |       |        |
| <b>2.1. Kommunene</b> – Sikre god kommunikasjon med eierkommunene. Ha god faglig dialog og legge til rette for god utøvelse av eierrollen. |                        |       |        |
| Aktivt tilby bistand til kommunene i aktuelle saker og bistå kommunene på forespørsel.                                                     |                        |       |        |
| Være pådriver for gjennomføring av regionale prosjekter i den enkelte kommune.                                                             |                        |       |        |
| Gjennomføre kommunebesøk etter egen mal med minst 2 kommuner.                                                                              |                        |       |        |
| <b>2.2. Regionale aktører</b> - Ha et konstruktivt samarbeid med regionale aktører – herunder:                                             |                        |       |        |
| - M&R og T fylkeskommuner                                                                                                                  | - Sunnmøre Friluftsråd |       |        |
| - FNF                                                                                                                                      | - Turistforeningene    |       |        |

|                                                                                                                                                                                    |                              |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|--|--|--|
| - NJFF                                                                                                                                                                             | - Speiderkrets og grupper    |  |  |  |
| - klyngefellesskapet idrettssenteret                                                                                                                                               | - og andre relevante aktører |  |  |  |
| <b>2.3. FL</b> - Ha et konstruktivt samarbeid med Friluftsrådenes Landsforbund (FL) – herunder:<br>Delta den årlige friluftslivkonferansen, FL sitt årsmøte og FLs ansattesamling. |                              |  |  |  |
| <b>2.4. Lokal frivillighet</b> - Samarbeide med lokal frivillighet om aktivitet og andre saker.                                                                                    |                              |  |  |  |
| <b>2.5. Grunneiere</b> - Samarbeide med grunneiere og grunneierorganisasjoner.                                                                                                     |                              |  |  |  |
| <b>2.6. Kommunikasjon</b> – Kommunisere bredt gjennom aktuelle kanaler ihht. egen kommunikasjonsplan.                                                                              |                              |  |  |  |
| Besvare og følge opp henvendelser på telefon, epost og fb-messenger.                                                                                                               |                              |  |  |  |
| Publisere nettsaker på <a href="http://www.friluftsråd.no">www.friluftsråd.no</a> og <a href="http://www.stikkut.no">www.stikkut.no</a> .                                          |                              |  |  |  |
| Publisere artikler og oppdateringer på Facebook og Instagram.                                                                                                                      |                              |  |  |  |
| Send ut pressemeldinger og mediasaker til aktuelle lokale og regionale medier.                                                                                                     |                              |  |  |  |
| Send ut nyhetsbrev til brukere, kontakter og abonnenter etter behov.                                                                                                               |                              |  |  |  |
| Utarbeide kommunikasjonsplan og gjennomføre fagdag om kommunikasjon.                                                                                                               |                              |  |  |  |
| Etablere ny hjemmeside på ny plattform.                                                                                                                                            |                              |  |  |  |

### 3. Bærekraftig friluftsliv

|                                                                                                                                                                                          |                           |                   |                      |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------------------|----------------------|------------|
| <b>Prosjektnr:</b>                                                                                                                                                                       | <b>Gjennomgående tema</b> | <b>Fagansvar:</b> | <b>Est. årsverk:</b> | <b>0,1</b> |
| FNR skal jobbe for å sikre og styrke allemannsretten, god ferdselskultur og bærekraftig friluftsliv, etter egen bærekraftsstrategi. Temaet er tverrfaglig og inngår i øvrige fagområder. |                           |                   |                      |            |
| <b>Tiltak</b>                                                                                                                                                                            | <b>Ansvar</b>             | <b>Frist</b>      | <b>Status</b>        |            |
| Informere om allemannsretten og -plikten i aktuelle kanaler og arrangement.                                                                                                              |                           |                   |                      |            |
| Gjennomføre kurs i sporløs ferdsel på forespørsel (søke finansiering).                                                                                                                   |                           |                   |                      |            |
| Ha allemannsretten som tema på Friluftsskoler og til andre aktuelle grupper.                                                                                                             |                           |                   |                      |            |
| Spre Stikk UT! Vett-reglene og gjennomføre informasjonskampanje om «allemannsplikten» under Stikk UT! -sesongen.                                                                         |                           |                   |                      |            |
| Samarbeide med grunneierorganisasjoner om informasjon og tiltak i tråd med allemannsretten.                                                                                              |                           |                   |                      |            |

### 4. Stikk UT!

|                                                                                                                                                                                                                                    |               |            |                |               |       |        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|------------|----------------|---------------|-------|--------|
| Prosjektnr:                                                                                                                                                                                                                        | 110 Stikk UT! | Fagansvar: | Liv og Kristin | Est. årsverk: | 2,5   |        |
| FNR skal opprettholde og utvikle Stikk UT! som vårt fremste tiltak for aktivitet og friluftsliv ihht. samarbeidsavtalen med kommunene. Stikk UT! drives i samarbeid med Sunnmøre friluftsråd i tråd med strategiplan for Stikk UT! |               |            |                |               |       |        |
| Resultatmål - Tiltak                                                                                                                                                                                                               |               |            |                | Ansvar        | Frist | Status |
| 4.1. Gjennomføre Stikk UT! i tråd med rutiner og planer                                                                                                                                                                            |               |            |                |               |       |        |
| Ha turer, nettsider, app og brosjyre klar til sesongstart 1. mai og 15. desember (følge årshjul for sommer- og vintersesong).                                                                                                      |               |            |                |               |       |        |
| Kommunisere Stikk UT!-tilbudene i tråd med årshjul for markeds- og kommunikasjonsplan.                                                                                                                                             |               |            |                |               |       |        |
| Organisere og lede styringsgruppa for Stikk UT! etter samarbeidsavtale med Sunnmøre friluftsråd (SF).                                                                                                                              |               |            |                |               |       |        |

|                                                                                                                                                                                                                    |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
| Kvalitetssikre Stikk UT!-turer ift. bærekraft (vern, naturverdier, transport og slitasje). Gjennomføre dialogmøter med grunneierorganisasjoner, Statsforvalterne og vernemyndigheter og fylkeskommunene.           |  |  |  |
| Drifte ordningen med Stikk UT! Sti-fond.                                                                                                                                                                           |  |  |  |
| Bistå kommunene med oppdatering og utvikling av innholdet på morotur.no i samarbeid med MR Fylkeskommune.                                                                                                          |  |  |  |
| Besvare og følge opp henvendelser fra brukere.                                                                                                                                                                     |  |  |  |
| Sammen med kommunene samhandle godt med frivillige og frivillig-grupper og andre relevante aktører.                                                                                                                |  |  |  |
| Gjennomføre Stikk UT! Festival under Friluftslivets uke.                                                                                                                                                           |  |  |  |
| Utvikle ny og bedre nettbutikk.                                                                                                                                                                                    |  |  |  |
| Organisere produksjon og salg av Stikk UT! krus/skåler.                                                                                                                                                            |  |  |  |
| Produsere og distribuere Stikk UT! kart til sesongstart 1. mai.                                                                                                                                                    |  |  |  |
| <b>4.2. App og nettside</b> - Drifte og videreutvikle Stikk UT!-app og nettside i samarbeid med leverandører.                                                                                                      |  |  |  |
| Følge opp utvikling av app/nettside i tråd med utvikling av Stikk UT!<br>- følge opp integrasjon av løyper.net i kartet i appen.<br>- videreutvikle «spor meg»-funksjonen.<br>- videreutvikle «sammen»-funksjonen. |  |  |  |
| <b>4.3. Økonomi</b> - Jobbe strategisk med å styrke økonomien til Stikk UT! ihht. markeds og kommunikasjonsplan (sponsorarbeid).                                                                                   |  |  |  |
| Følge opp samarbeidsavtalen med Sunnmøre Friluftsråd.                                                                                                                                                              |  |  |  |
| Følge opp eksisterende sponsoravtaler og rekruttere nye sponsorer                                                                                                                                                  |  |  |  |
| <b>4.4. Stikk UT! Bedrift (110.20)</b> – Viderutvikle og gjennomføre Stikk UT! Bedrift i tråd med årshjul.                                                                                                         |  |  |  |
| Øke antall deltagende bedrifter i sommer- og vintersesongen.                                                                                                                                                       |  |  |  |
| <b>4.5. Stikk UT! Ski (110.10)</b> - Gjennomføre Stikk UT! Ski i tråd med årshjul.                                                                                                                                 |  |  |  |
| Samarbeide tett med SF og Møre og Romsdal skikrets om Stikk UT! ski i samarbeid med lag og organisasjoner.                                                                                                         |  |  |  |
| Gjennomføre prøveprosjekt med Stikk UT! Ski utenfor oppkjørte skispor.                                                                                                                                             |  |  |  |
| <b>4.6. Stikk UT! Sammen (160.35)</b> - videreføre arbeidet med Stikk UT! Sammen                                                                                                                                   |  |  |  |
| Finansiere og ferdigstille Stikk UT! Sammen-funksjonen i appen.                                                                                                                                                    |  |  |  |
| Motivere til flere Stikk UT! Sammen grupper/turer (for utvalgte målgrupper som bedrifter, ungdommer og studenter).                                                                                                 |  |  |  |
| <b>4.7. Videreutvikle Stikk UT!</b> – i samarbeid med SF og eierkommuner.                                                                                                                                          |  |  |  |
| Gjennomføre forprosjektet «Stikk UT! Norge» ved å være en ressurs i nasjonal kompetansegruppa for felles turregistrering (FL, friluftsråd).                                                                        |  |  |  |
| Revidere Stikk UT!-strategien i samarbeid med SF, styret, samarbeidsgruppe, Stikk UT!-kontakter og andre aktuelle aktører.                                                                                         |  |  |  |
| Utvikle tiltak for økt deltagelse fra barn og unge.                                                                                                                                                                |  |  |  |
| Fremme bruken av nærturer som Stikk UT!-turmål.                                                                                                                                                                    |  |  |  |
| Kartlegge mulighet for formidling av kulturminner i Stikk UT! i samarbeid med kulturavdelinga, museum og reiselivet i fylket.                                                                                      |  |  |  |

## 5. Friluftsliv for barn og unge

|                    |                             |                   |               |                      |            |
|--------------------|-----------------------------|-------------------|---------------|----------------------|------------|
| <b>Prosjektnr:</b> | <b>140 Friluftsskolen</b>   | <b>Fagansvar:</b> | <b>Mattis</b> | <b>Est. årsverk:</b> | <b>0,4</b> |
|                    | <b>190 Læring i friluft</b> |                   | <b>Marte</b>  |                      | <b>0,8</b> |

FNR skal utvikle og gjennomføre Friluftsskolen etter mal fra FL og jobbe for at dette er et ettertraktet friluftslivstilbud for barn og unge i flere kommuner.

FNR skal arbeide for at friluftsliv, uteskole og fysisk aktivitet får større plass i skole, SFO og barnehage.

| <b>Resultatmål</b>                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Ansvar</b> | <b>Frist</b> | <b>Status</b> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------|---------------|
| <b>Tiltak</b>                                                                                                                                                                                                                                                                    |               |              |               |
| <b>5.1. Friluftsskoler</b> - Gjennomføre friluftsskoler i samarbeid med kommuner, ildsjeler, lokale og regionale foreninger. Mal er 3 dager høst og vinter, 5 dager om sommer – 30 deltakere med tilbud om gratisplasser.                                                        |               |              |               |
| Sørge for økt deltakelse fra flerkulturelle og innvandrere.                                                                                                                                                                                                                      |               |              |               |
| Opprette samarbeid om praksis/arbeidsressurser fra flere utdanningsinstitusjoner (Volda, lærerutd., VGS).                                                                                                                                                                        |               |              |               |
| Gjennomføre 4 uker med Friluftsskole Vinter i:<br>- Molde/Hustadvika (Skaret)    - Rauma (i samarbeid med Fjellfestivalen)<br>- Kristiansund                      - iTrollheimen (Trøndelag/Møre og Romsdal)                                                                     |               |              |               |
| Gjennomføre 11 uker med Friluftsskole Sommer i:<br>- Kristiansund (4 uker)            - Averøy<br>- Heim – 2 uker                      - Tingvoll<br>- Hustadvika                        - iTrollheimen (Trøndelag/Møre og Romsdal)<br>- Rauma (i samarbeid med Fjellfestivalen) |               |              |               |
| Gjennomføre 2 uker med Friluftsskole Høst i:<br>- Kristiansund                      - Molde i samarbeid med Moldespeiderne                                                                                                                                                       |               |              |               |
| Kommunisere tilbudet til medlemskommunene og utrede muligheter med sikte på å etablere nye friluftsskoler.                                                                                                                                                                       |               |              |               |
| Synliggjøre tilbud som eksisterer i kommunen og etablere samarbeid der det er hensiktsmessig. MOI, Fjellfestivalen, Vandrefestivalen, iTrollheimen, Moldespeiderne med flere.                                                                                                    |               |              |               |
| <b>5.2. Læring i Friluft</b> - Utarbeide en egen plan for arbeid med skole, SFO og barnehage og iverksette tiltak etter denne.                                                                                                                                                   |               |              |               |
| Delta i FL sitt 3-årige Lif-prosjekt, som inkluderer deltagelse av 10 skoler i våre medlemskommuner.                                                                                                                                                                             |               |              |               |
| Gjennomføre kurs i <i>Læring i friluft</i> , nettverkssamlinger og klasseveiledning.                                                                                                                                                                                             |               |              |               |
| Gjennomføre kurs for barnehageansatte.                                                                                                                                                                                                                                           |               |              |               |
| Opprettholde samarbeid med høyskoler om fagdag friluftsliv for studenter.                                                                                                                                                                                                        |               |              |               |
| Avklare videre framdrift for Utemix og Aktivportalen. Vurdere om de kan brukes som portaler for LIF, herunder finansiering, samarbeidspartnere, drift, osv.                                                                                                                      |               |              |               |
| Bidra med fagkompetanse til School 21-prosjektet som MR fylket gjennomfører                                                                                                                                                                                                      |               |              |               |

## 6. Friluftsliv for ALLE

**Prosjektnr:** 160 Diverse aktivitetsprosjekt **Fagansvar:** **Est. årsverk:** 0,4

FNR skal jobbe for aktivitet og gjennomføre store og små aktivitetsprosjekter for bedre folkehelse. Det skal vektlegges å nå grupper med spesielle behov og aktiviteter som gjennomføres hele året og som bidrar til sosial inkludering.

| Resultatmål                                                                                                                                                                                    | Ansvar | Frist | Status |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|--------|
| <b>6.1. Flerkulturelle og innvandrere (160.20)</b> - Øke flerkulturelle og innvandrere sin deltakelse i friluftsliv og fysisk aktivitet utendørs.                                              |        |       |        |
| Informere om kursmaler og tilrettelegge for etablering av kurs i friluftsliv (sommer og vinter) for flyktninger i flere kommuner. Følge opp etablerte samarbeid og delta på forespørsel i nye. |        |       |        |
| Gjennomføre Stikk UT!-introkurs for innvandrere.                                                                                                                                               |        |       |        |
| Samarbeide med <i>Utenlandsk kultur møter norsk natur</i> i Kristiansund.                                                                                                                      |        |       |        |
| Låne ut henger med sykler til sykkelkurs og brukere.                                                                                                                                           |        |       |        |
| Sørge for økt deltakelse fra flerkulturelle og innvandrere på friluftsskoler.                                                                                                                  |        |       |        |
| <b>6.2. Aktiv på dagtid (160.30)</b> – Øke aktiviteten ute hos lite aktive personer, samt redusere ensomhet og utenforskap gjennom Aktiv på dagtid og lignende tiltak.                         |        |       |        |
| Bistå Molde og Kristiansund i gjennomføring av Aktiv på dagtid/Friskliv og mestring.                                                                                                           |        |       |        |
| Jobbe for økt bruk av friluftsliv i Aktiv på dagtid-tilbudet i flere kommuner Synliggjøre tilbud og etablere nye samarbeid.                                                                    |        |       |        |
| Se Aktiv på dagtid i sammenheng med Stikk UT! Sammen.                                                                                                                                          |        |       |        |
| <b>6.3. Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne (160.50)</b> – Jobbe for friluftslivstilbud som dekker et bredt spekter av funksjonsnivå.                                                |        |       |        |
| Sørge for at det lages gode turbeskrivelser for rullestolbrukere og gradering av turer i morotur og at disse synliggjøres generelt og i Stikk UT!                                              |        |       |        |
| Kartlegge tilgjengelighet i resterende kommuner, avh. av midler fra Kartverket.                                                                                                                |        |       |        |
| Følge opp tilrettelegging for ulike grupper i planer for friluftslivets ferdselsårer, Stikk UT! og annet tilretteleggingsarbeid.                                                               |        |       |        |
| Gjennomføre egne, og støtte aktivitetstiltak for personer med nedsatt funksjonsevne.                                                                                                           |        |       |        |
| Bidra i nettverket for Spenningskurset. Herunder gjennomføre «Klart-det-går»-kurs for ledsagere avhengig av finansiering.                                                                      |        |       |        |
| <b>6.4. Festivaler og stands (160.90)</b> - Bidra til friluftsansarrangement, på forespørsel og etter vurdering av relevans og kapasitet.                                                      |        |       |        |
| <b>6.5. Diverse aktivitetstiltak – Andre (160)</b>                                                                                                                                             |        |       |        |
| Delta på Friluftslivets uke (2. - 9.9.) og Gapahukens dag (27.09 – spesielt mtp. Skole og barnehage).                                                                                          |        |       |        |



## 7. Marin forsøpling

|                    |                                             |                   |                       |                      |                                |
|--------------------|---------------------------------------------|-------------------|-----------------------|----------------------|--------------------------------|
| <b>Prosjektnr:</b> | <b>200 Strandrydding<br/>210 Rydd Norge</b> | <b>Fagansvar:</b> | <b>Patrick/Gjøril</b> | <b>Est. årsverk:</b> | <b>1,8<br/>(+ 22 eksterne)</b> |
|--------------------|---------------------------------------------|-------------------|-----------------------|----------------------|--------------------------------|

FNR skal være en sentral aktør i arbeidet mot marin forsøpling i regionen. FNR skal organisere og samordne profesjonelle og frivillige strandryddeaktører og være bideledd til kommuner og nasjonale myndigheter og organisasjoner.

| <b>Resultatmål</b>                                                                                                                                         | <b>Ansvar</b> | <b>Frist</b> | <b>Status</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------|---------------|
| <b>Tiltak</b>                                                                                                                                              |               |              |               |
| <b>7.1. Strandrydding (200.50)</b>                                                                                                                         |               |              |               |
| Søke midler til strandrydding fra Miljødirektoratet og andre relevante aktører.                                                                            |               |              |               |
| Gjennomføre Stikk UT og plukk! og legge til rette for strandrydding. Evaluere og videreutvikle ordningen.                                                  |               |              |               |
| Drive informasjons- og holdningsarbeid mot marin forsøpling.                                                                                               |               |              |               |
| Iverksette og videreutvikle tverfaglige undervisningsopplegg relatert til marin forsøpling. Videreutvikle samarbeidet med NORCE.                           |               |              |               |
| Videreføre innleie av profesjonelle strandryddere i Aure, Heim, Hustadvika, Kristiansund og Smøla kommune.                                                 |               |              |               |
| Jobbe for å få på plass profesjonelle strandryddere i Averøy og Aukra kommune.                                                                             |               |              |               |
| Iverksette flere tiltak som hjelper næringslivsaktører til å bidra med å redusere mengden marin forsøpling.                                                |               |              |               |
| <b>7.2. Nettverk Marin Forsøpling Møre og Romsdal (200.10) - Drifte og koordinere Nettverk Marin forsøpling, i samarbeid med SF og Runde miljøsentere.</b> |               |              |               |
| <b>7.3. Rydd Norge (210)</b>                                                                                                                               |               |              |               |
| <b>Smøla (210.10)</b> - Gjennomføre tildelte oppdrag i Rydd Norge-programmet på Smøla i samarbeid med Plastjegerne.                                        |               |              |               |
| <b>Hustadvika (210.20)</b> - Gjennomføre tildelte oppdrag i Rydd Norge-programmet på Hustadvika i samarbeid med Hustadvika Adventure.                      |               |              |               |
| <b>Averøy</b> – Jobbe for utvidet oppdrag i Rydd Norge-programmet på Averøya i samarbeid med Hustadvika Adventure.                                         |               |              |               |
| Vurdere søknad om flere oppdrag i Rydd Norge-programmet fra 2024.                                                                                          |               |              |               |

## 8. Skjærgårdstjenesten

|                    |                                |                   |                      |                      |            |
|--------------------|--------------------------------|-------------------|----------------------|----------------------|------------|
| <b>Prosjektnr:</b> | <b>250 Skjærgårdstjenesten</b> | <b>Fagansvar:</b> | <b>Ola (Patrick)</b> | <b>Est. årsverk:</b> | <b>0,1</b> |
|--------------------|--------------------------------|-------------------|----------------------|----------------------|------------|

FNR skal bidra til utvikling og drift av Skjærgårdstjenesten i Møre og Romsdal til beste for kystfriluftslivet i vår region og i arbeidet mot marin forsøpling.

| <b>Tiltak</b>                                                                                                                                               | <b>Ansvar</b> | <b>Frist</b> | <b>Status</b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|--------------|---------------|
| Bidra til styring og drift av Skjærgårdstjenesten i Møre og Romsdal som sikrer en konkret, balansert og best mulig oppgaveportefølje i Nordmøre og Romsdal. |               |              |               |
| Bruke Skjærgårdstjenesten i gjennomføring av tilretteleggingstiltak bl.a. tilknyttet padleruter.                                                            |               |              |               |
| Kartlegge og utvikle nye 25 padleruter knyttet til offentlige friluftsområder og publisere i Morotur.                                                       |               |              |               |

## 9. Areal - plan, sikring og tilrettelegging

| <b>Prosjektnr:</b>                                                                                                                                                                                          | <b>Flere</b> | <b>Fagansvar:</b> | <b>Ola/Mattis</b> | <b>Est. årsverk:</b> | <b>0,4</b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-------------------|-------------------|----------------------|------------|
| FNR skal jobbe for at arealer for friluftsliv kartlegges og ivaretas og at sikring og utvikling gjøres planmessig og bærekraftig til beste for mennesker og natur.                                          |              |                   |                   |                      |            |
| Resultatmål                                                                                                                                                                                                 |              | Ansvar            | Frist             | Status               |            |
| Tiltak                                                                                                                                                                                                      |              |                   |                   |                      |            |
| <b>9.1. Statlig sikring</b> – Arbeide for planmessig sikring av flere arealer til friluftslivsformål.                                                                                                       |              |                   |                   |                      |            |
| Fremme ordningen for statlig sikring av friluftsområder og bistå kommunene i arbeidet. Arbeide med systematisk oppfølging og bistand av kommunenes arbeid med sikring og tiltak.                            |              |                   |                   |                      |            |
| Ta egne initiativ til sikring og tilrettelegging av utvalgte områder, i samarbeid med kommunene. Spesielt fokus på sjønære områder.                                                                         |              |                   |                   |                      |            |
| <b>9.2. Tilrettelegging</b> – Arbeide for planmessig og bærekraftig tilrettelegging av turstier, klopper, skitraser, turveier, padleruter, sykkeltraser og friluftsporter med mer.                          |              |                   |                   |                      |            |
| Heve intern kompetanse og utvikle praksis for rett sti på rett sted. Bidra med informasjon og kunnskap til arbeidet med opprusting av stier og klopper bl.a gjennom egen temaside på nye nettsider.         |              |                   |                   |                      |            |
| Sammen med Skjærgårdstjenesten bidra til friluftslivsanlegg, som kystledhytter/ gapahuker/teltsteder og andre tiltak som tilrettelegger for kystfriluftsliv.                                                |              |                   |                   |                      |            |
| Bidra til å ruste opp stier med stor slitasje på utvalgte Stikk UT!-traser gjennom bl.a. bruk av Stikk UT! stifond og spillemidler.                                                                         |              |                   |                   |                      |            |
| Bidra til økt bruk av morotur, herunder til å registrere gapahuker, badeplasser, aktivitetsplasser, kulturminner, toalett, padleturer osv.                                                                  |              |                   |                   |                      |            |
| Støtte idrettslag og løypelag med GPS og abonnement på <a href="http://www.løyper.net">www.løyper.net</a> .                                                                                                 |              |                   |                   |                      |            |
| <b>9.3. Arealforvaltning</b> – Være en aktiv bidragsyter i kommunale og regionale planspørsmål som berører friluftsliv.                                                                                     |              |                   |                   |                      |            |
| Jobbe for at kommunene ivaretar friluftslivsarealer der folk bor, i tråd med nasjonale føringer, FNRs strategi og FN's bærekraftsmål.                                                                       |              |                   |                   |                      |            |
| Vurdere plansaker og komme med innspill om friluftslivsfaglige tema.                                                                                                                                        |              |                   |                   |                      |            |
| <b>9.4. Kartlegging og verdsetting av friluftsområder (310)</b>                                                                                                                                             |              |                   |                   |                      |            |
| Bistå gjenværende kommuner med å kartlegge og verdsette friluftslivsområder, etter tilgjengelig kapasitet, evt. på oppdrag fra kommuner.                                                                    |              |                   |                   |                      |            |
| <b>9.5. Plan for friluftslivets ferdselsårer (320)</b> – Arbeide for at kommunene utarbeider <i>Plan for friluftslivets ferdselsårer</i> og gjennom dette fremmer stien som friluftslivets viktigste arena. |              |                   |                   |                      |            |
| Videreutvikle prosjektet for vår region, tilby prosjektstøtte til de kommunene som ønsker og arbeide for oppstart i flest mulig kommuner.                                                                   |              |                   |                   |                      |            |
| Ferdigstille planer i 5 kommuner. Oppstart i ytterligere 5 kommuner.                                                                                                                                        |              |                   |                   |                      |            |
| <b>9.6. Turskilteprosjekt (350)</b> – Bistå kommuner og frivillige med skilting, herunder finansiering.                                                                                                     |              |                   |                   |                      |            |
| Informere om ordningen og ta imot bestillinger.                                                                                                                                                             |              |                   |                   |                      |            |
| Søke om spillemidler til skilting i friluftsområder.                                                                                                                                                        |              |                   |                   |                      |            |
| <b>9.7. Julneset (390)</b> – Gjennomføre statlig sikring og tiltak (parkering, tilrettelegging for bevegelseshemmede, benker, Julnesrunden med mer) i samarbeid med Molde kommune.                          |              |                   |                   |                      |            |
| <b>9.8. Dagsturhytter</b> – Bistå fylkeskommunen i arbeidet med dagsturhytter i våre kommuner.                                                                                                              |              |                   |                   |                      |            |